

"Farlig okunskap om sekter hos socialtjänsten"

När mamman till Thomas dotter gick med i en nyandlig rörelse förlorade han all kontakt med sitt barn. Av socialtjänsten fick han ingen hjälp, kunskapen om hur en sekt fungerar saknas. Läs hans egen berättelse.

Text: Thomas | [Prenumerera](#) | Artikel i SocialPolitik nr 1 2016

"Jag har ett barn, nej, hon har hunnit bli tonåring nu, vars mamma sökte och hittade svaren på livet i en nyandlig rörelse. I detta ingick också att barnet och hennes far, det vill säga jag, inte skulle ha någon kontakt. Även vårt barn skulle finna sina svar där. Om man på detta sätt dyrkar någon slags gud, innebär det att de som inte tror hamnar utanför. Och budskapet är att det är vi som är utanför som kan bli riktigt farliga. Dessa sammanhang kan kallas sekter, partier eller rörelser. Inget ont i det. Men det finns sammanhang som byggts upp med ett enda syfte: att ha kontroll. Kontroll över dina tankar, dina handlingar och ibland även över din ekonomi. Att få makt över en annan människa kan tjäna många syften. Egoistiska, ideologiska, religiösa.

För den som blir fråntagen sin självbestämmanderätt kan det kännas skönt i stunden. Att tjäna ett högre syfte kan vara som en drog, en härlig underbar kick. Att vuxna människor dras in i olika totalitära sammanhang är ingen nyhet. Men vad händer med barnen som följer med på köpet? Kunskapen saknas. Inom psykiatrin, socialtjänsten, polisen, nästan hos alla berörda myndigheter.

Liberalerna Barbro Westerholm och Lars Tysklind driver sedan flera år frågan på riksdagsnivå med målet att få igång en utredning som belyser just barnens situation i sekter. Intresset är svalt.

Den som behöver ett exempel från verkligheten får ett här.

Allt började för två och ett halvt år sedan. Min dotter har i princip växt upp som en av alla dessa växelvis boende – en vecka hos mamma, en vecka hos pappa. Tänk dig att du under alla dessa år varit en närvarande förälder som älskar sitt barn mer än något annat. Som försöker skapa en trygg och lycklig barndom under de förutsättningar livet givit henne och dig. Men en dag kommer barnet hem, helt avstängd, säger inte ett ord, låser in sig i sitt rum och vägrar att ta kontakt. Det enda hon får ur sig är att hon vill flytta till sin mamma.

Så kan det gå till. Så blev det för mig. Det var den där blixten från en klar himmel.

Sedan den dagen har jag inte träffat mitt älskade barn. Efter den pappaveckan flyttade hon som vanligt till sin mamma och kom aldrig mer tillbaka.

Mamman stängde av hennes mobil, skickade tillbaka alla brev och paket. Mamman blev som en mur ingen kunde ta sig förbi. Och där menar jag verkligen ingen.

Jag använde mig av ordet sekt när jag sökte hjälp hos socialtjänsten. Då stängdes alla dörrar direkt. Fast det måste erkännas – de gjorde sitt jobb. En utredning sattes igång efter orosanmälningar. Den gjordes av en allsmäktig utredare. Att ifrågasätta en utredare är inte möjligt, varken juridiskt eller praktiskt.

Nu tycker du att jag låter lite bitter. Tro mig, det är jag. Hur kan det i en rättsstat inte finnas möjlighet till ett överklagande när ett barns liv står på spel? Att det räcker med en enda utredares åsikter som följer med in i familjerätt och domstolsväsende?

Mitt barns liv. Som sedan dess isolerats mer och mer, som i dagsläget är under BUP-utredning för sin ångest och sina fobier, som tror att hennes pappa har begått sexuella övergrepp på henne fast en polisutredning visat att så inte är fallet.

Tänk att du efter mycket möda äntligen får träffa denna ansvarige utredare och upplyser om att du inte kan skriva

under utredningen eftersom barnets namn inte är rätt och utredaren, som då vet att du har levt tillsammans med detta barn, sörjt för henne, vabbat för henne, varit pappa till henne helt enkelt svarar: Men är du säker? Ja, kära utredare, jag har faktiskt lärt mig min dotters namn, fast jag är man.

Du får sedan mer uppgifter om rörelsen och inser att detta är deras sätt att splittra familjer för att få mera makt över dem. Om du då vidareförmedlar vittnesmål till socialsekreteraren och denna person på din fråga bekräftar att hen inte har någon som helst erfarenhet eller kunskap i detta ämne, och sedan fortsätter sin professionella utredning med att fråga mamman och barnet om de är med i en sekt. Gissa svaret. Vad svarar en alkoholmissbrukare om sitt missbruk?

Utredningen är klar. Mamman och barnet är inte med i någon sekt. Barnet mår bra och är inte manipulerat. Att hon vid denna tidpunkt i över ett år vägrat möta sin pappa eller någon annan i hans närhet som till exempel en annars så älskad extramamma, är bara ett förpubertalt beteende. Helt naturligt. Men det finns också ännu en förklaring. Det är pappans fel. Han är våldsbenägen. Det kan alla, eller åtminstone mamman, intyga. Att det finns många andra nära människor som intygar motsatsen spelar ingen roll. Män är våldsbenägna.

Vill man hitta lösningar måste man kunna ställa frågor. Inte ledande, men frågor som vidgar perspektiven på ett komplicerat problem. När ett barn agerar så drastiskt som min dotter gjorde genom att från en dag till nästa bryta med halva sin familj, lämna allt hon ägde och hade kärt, stänga alla dörrar och isolera sig med en enda person, då måste det ställas många frågor. Om man som professionell saknar kunskap i ett ämne är det dags att införskaffa den.

Nu har det gått lång tid. Jag har kämpat mig genom socialtjänsten, familjeenheten, tingsrätten, en polisutredning, en vända till genom socialtjänsten och så småningom till tingsrätten igen.

Mamman har bestämt sig. Pappan ska bort. Jag har också bestämt

mig. Jag kommer alltid att finnas för mitt älskade barn. Där det finns kärlek finns det en lösning.

Att min dotter tror att jag har förgripit mig på henne, den polisutredning som följde av detta och tiden efteråt höll verkligen på att knäcka mig. Det som hjälpte mig var en annan anhörigs ord: Vem vill du att ditt barn ska möta när hon kommer ur det här? En bruten man? Eller sin pappa? Jag har bestämt mig.

Jag är inte ensam. Mitt barn är inte ensamt. Idag är vi en grupp människor som alla har fallit offer för denna nyandliga rörelse. Mönster blir tydliga. Man blir utvald att vara med, upphöjd, men sedan ska man ge tillbaka. För att makten ska stanna där den är tänkt att stanna isolerar man dessa utvalda, inte fysiskt, men själsligt och socialt. Många barn vägrar träffa den andre föräldern, sina syskon, mor- eller farföräldrar. Många av dessa barn har blivit intalade att de har blivit sexuellt utnyttjade, av sina mammor, pappor, syskon, någon som funnits i dess närhet och kan anses som ett hot mot rörelsen.

Att prata om sekter och manipulativa rörelser hos myndigheterna har varit kontra-produktivt. Det skapade bara rädslor, osäkerhet och gav utrymme för det egna tyckandet.

Min relation till min dotter är skadad för många år framöver. Det jag sätter hoppet till är att situationen går att förändra. Vi lever i en tid där totalitära grupperingar får mer och mer fäste i samhället. Det finns barn som åker till främmande länder för att utkämpa en heligt krig, det finns grupperingar som anser att vissa människor inte har samma värde. Det finns rörelser som kränker barns mänskliga rättigheter genom att beröva dem deras självbestämmanderätt. Alla blir vi påverkade. Att bli manipulerad är att gå ett steg längre och gränsdragningen kan kännas omöjlig. Men det är ett arbete vi måste göra. Framför allt finns det för lite kunskap om hur barn har det i totalitära rörelser när de fallit ur de skyddsnät vårt samhälle skapat.”

Thomas är ett påhittat namn för att dottern inte ska skadas.

På socialpolitik.com kan du läsa Riksdagsmotionen från Barbro Westerholm och Lars Tysklind (L): Stöd till människor som levt under ett auktoritärt, destruktivt och manipulativt ledarskap.

Läs mera:

[Svårt för barn i sekter att frigöra sig](#), SocialPolitik nr 1 2016